

PERSBERICHT- Internationale Vrouwendag – Wij zijn toch geen citroenen
Zijkant en FOS draaien de zure regeringsmaatregelen in frisse cocktails

Het nieuwe federale regeerakkoord dreigt vrouwen zuur op te breken. Mix de besparingsplannen met de crisis in de Vlaamse kinderopvang en je krijgt een slechte cocktail waarin vooral vrouwen worden uitgeperst. De progressieve vrouwenbeweging Zijkant en solidariteitsorganisatie FOS scharen zich achter de steeds luider klinkende boodschap: 'Wij zijn toch geen citroenen'.

Het is duidelijk: het regeerakkoord is onderhandeld door (witte) mannen, wordt uitgevoerd door mannen en is dan ook gericht op, tja, mannen. Terwijl vrouwen aankijken tegen een loonkloof van 20 procent en zich te pletter hollen om werk en gezin te combineren, perst de regering De Wever hen verder uit.

Een ongelijke verdeling van de zorgtaken verklaart een groot deel van de loonkloof v/m. Vrouwen verdienen pas minder zodra ze kinderen (kunnen) krijgen, vertellen de cijfers. In België werkt bijna de

helft van de vrouwen deeltijds, vooral om zorgtaken op te nemen. Dit in tegenstelling met amper 12 procent van de mannen, die vooral willen uitbollen aan het einde van hun carrière.

Onderzoek toont bovendien aan dat werkgevers anticiperen op de uitval van vrouwen - zelfs al hebben hun werkneemsters geen kinderwens - en dus promoties liever aan mannen geven.

Met het – nog niet uitgeklaarde – familiekrediet doet de regering uitschijnen dat ze tegemoet wil komen aan de moeilijke combinatie werk en zorg, al is het jammer dat ze hier niet verder kijkt dan traditionele familieverbanden. Ook is het lang niet zeker dat deze regeling voor een meer gendergelijke opname van zorgtaken zal zorgen. ZIJkant pleit daarom al langer voor het uitbreiden van het geboorteverlof, dat enkel vaders (en mee-ouders) toekomt.

Bovendien komen de maatregelen waarmee de ministers de lege kassen willen spijzen niet tegemoet aan een betere balans tussen werk en privé.

Harder werken, minder verdienen

Zo begint nachtarbeid nu pas om middernacht, onder andere in de overwegend vrouwelijke distributiesector. Compenserende maatregelen vallen daardoor weg en opvang en zorg voor kinderen of familieleden wordt (nog) moeilijker te regelen. Daarnaast neemt ook in andere sectoren de flexibilisering toe: zo kunnen openingsuren uitgebreid worden en gaat de verplichte wettelijke sluitingsdag op de schop. Hierdoor neemt de werkdruk verder toe terwijl vrouwen nu al oververtegenwoordigd zijn bij langdurig zieken door depressie en burn-out.

Harder werken dus, maar daarom niet meer verdienen: de vele vrouwen die noodgedwongen met deeltijdse contracten werken in de zorg, schoonmaak, horeca of kinderopvang zullen voortaan nog moeilijker hun aantal contracturen kunnen verhogen naar een voltijdse job, vanwege de goedkopere flexijobbers en een uitbreiding van de studentenarbeid. Ook de basisvoorwaarde dat een deeltijds contract nooit minder mag zijn dan een derde van een voltijds contract wordt geschrapt.

Zonder kinderopvang

Om te kunnen werken is uiteraard een betaalbare, kwalitatieve en flexibele kinderopvang nodig. Alleen knelt ook daar het schoentje. De sector wordt al jaren ondergefinancierd, wat leidt tot een groot tekort aan plaatsen. De nieuwe Vlaamse voorrangregels reserveren het gros van de plaatsen voor ouders die minstens vier vijfde werken. Als je weet dat bijna de helft van de vrouwen deeltijds werkt, wordt deze opvang voor velen ontoegankelijk en is de weg naar een voltijdse job plots geen optie meer. Waarvoor ze dan worden afgestraft in hun pensioenopbouw.

Zure nasmaak achteraf

Naast harder, moeten we ook langer werken. Voortaan kan enkel wie 35 jaren heeft gewerkt, met elk jaar minstens 156 effectief gewerkte dagen, vroeger afzwaaien dan de wettelijke pensioenleeftijd. Dat is voor vrouwen geen optie: zo'n acht op de tien gepensioneerden die niet aan deze voorwaarde beantwoorden, zijn vrouw. Nochtans is een vervroegd pensioen geen luxe voor de sandwichgeneratie. Volgens de Vlaamse Zorgenquête doet meer dan één op de drie mensen tussen de 45 en 64 aan mantelzorg, het merendeel is vrouw. Naast de zorg voor hulpbehoevende ouders, vangen ze ook vaak de kleinkinderen op, met dank aan de crisis in de kinderopvang. Als deze mensen dus toch een punt

willen zetten achter hun carrière, kijken ze aan tegen een pensioenmalus. De vele vrouwen die kozen voor een job in het onderwijs – ooit aantrekkelijk wegens de iets makkelijkere combinatie met een gezinsleven – worden eveneens gestraft: zij moeten twee jaar langer werken.

Ook de pensioenbedragen duikelen naar beneden. Het echtscheidings- en het overlevingspensioen worden geschrapt. Aangezien ongeveer 95 procent van de begunstigden van het overlevingspensioen en 80 procent van de begunstigden van het echtscheidingspensioen vrouwen zijn, zal de pensioenkloof v/m - die met 31 procent de loonkloof ver overstijgt – nog verder de hoogte in schieten.

Mondiaal probleem

Het is duidelijk: vrouwen betalen een hoge prijs voor het boosten van de economie. Nochtans zijn zij al uitgeperst. Vrouwonvriendelijke beleidsmaatregelen, zoals beperkte toegang tot kwalitatieve kinderopvang, zorgen niet alleen in België voor ongelijkheid. Vrouwen worden wereldwijd niet gelijk behandeld.

Daarom strijdt FOS samen met organisaties uit Zuidelijk Afrika en Latijns-Amerika voor meer gendergelijkheid. Zo ijvert de textielvakbond FEASIES in El Salvador bijvoorbeeld voor een nationaal systeem van kinderopvang. Ook de Peruaanse vakbond FENTTRAHOP pleit voor een nationaal zorgsysteem om erkenning en subsidies af te dwingen voor de talloze zorgtaken die vrouwen nu onbetaald vervullen. Een mondiaal probleem vergt een wereldwijde sociale strijd.

Actie: wij zijn geen citroenen

Op Internationale Vrouwendag (8 maart) maken ZIJkant en FOS duidelijk dat vrouwen worden uitgeperst in de nieuwe regeringsplannen. Aan onze citroenenstand serveren we zuurzoete cocktails en vragen aan de heren ministers om akkoorden te sluiten die vrouwen geen koude rillingen bezorgen.

De verkoop van de cocktails en onze citroenpins gaat integraal naar de crowdfunding van [De Kinderopvangzaak](#). Via deze zaak vecht ZIJkant samen met 19 andere organisaties de verstrengde voorrangregels aan.

Zeer welkom voor een frisse cocktail:

- **Wanneer?** 8 maart 2025, 13 uur – 15 uur
- **Waar?** Feministisch dorp van de Wereldvrouwenmars in Brussel.
- **Perscontact?**
Julie Van Garsse, directeur ZIJkant, 0496 83 08 30, julie.vangarsse@zijkant.be – www.zijkant.be
Siel Declercq, bewegingsmedewerker FOS, siel.declercq@fos.ngo – www.fos.ngo
Mike Carremans, programmaverantwoordelijke België FOS, mike.carremans@fos.ngo – www.fos.ngo

